

Expunere de motive

Parlamentul European si Consiliul European au adoptat la jumatatea anului 2002 directive care definesc **conceptul de “ profesie liberala”**.

Prezentul proiect de lege **vine sa armonizeze si sa puna in concordanta legislatia romaneasca cu cea europeana**(art.2- din proiectul de lege).

Tinind cont de viziunea europeana privind libera circulatie a persoanelor, serviciilor, bunurilor si capitalurilor, prezentul proiect de lege creaza cadrul general pentru stabilirea, reglementarea, exercitarea si controlul legalitatii practicarii profesiilor liberale, implinind astfel un mare gol din legislatia romaneasca.

Infintarea si dezvoltarea profesiilor liberale in Romania, dupa 1989, a adus pina in prezent, mai multe tipuri de abordari, functie de lobby-ul pe care l-au facut si interesele pe care diferitele grupuri profesionale le-au promovat.

Legislatia romaneasca actuala, cu aplicare in domeniu, prezinta o lipsa de abordare concordanta cu Constitutia Romaniei, in litera si spirit (a se vedea si corobora art. 40, alin.1 cu art. 41, alin.1 cu art.116 si art.117 din Constitutie).

Mai mult, lipseste in legislatia actuala o abordare principiala, coerenta si consecventa privind reglementarea profesiilor liberale.

Avem in prezent: profesii liberale aprobate ca atare in baza unor legi speciale organice ordinare, aprobate de Parlament, profesii liberale recunoscute in baza unei Ordonante c Guvern privind asociatiile si fundatiile si profesii reglementate prin recunoastere diplomelor si calificarilor profesionale.

Legislatia actuala amesteca nepermis obligatia si dreptul statului de a reglementa conditiile exercitarii dreptului de libera practica a profesiilor liberale cu drepturile si interesele unor grupuri private, asociatii si corpuri profesionale ale profesiilor liberale, constituite in mod neconstitutional prin legi speciale.

Constitutia Romaniei prin prevederile din Capitolul V, Sectiunea 1, art.116 si art.117, referitoare la autoritatile publice de specialitate este clara din acest punct de vedere.

Implicatiile acestei stari de confuzie si lipsa de principialitate sunt majore si decisive pentru societatea romaneasca pentru ca sunt implicate domenii sociale fundamentale cum sunt:

auditorii financiari, arhitectii, avocatii, asistentii medicali, consultantii in domeniul transporturilor, evaluatorii, executorii judecatoresti, expertii contabili si contabilii autorizati, expertii tehnici, farmacistii, jurnalistii, medicii, medicii stomatologi, medicii veterinari, notarii publici, practicienii in reorganizare si lichidare, profesorii din invatamintul preuniversitar si superior, psihologii, restauratorii de monumente istorice, etc.

Intrarea pe piata serviciilor pentru practicarea profesiilor liberale este in mod neprincipial conditionata de acceptul concurentilor aflatii deja in activitate si in conditiile stabilite de acestia.

În mod nepermis, ei impun regulile care dacă nu se accepta, nu se poate practica profesia liberală aleasă, pentru care un tânăr s-a pregătit mulți ani de zile și pentru care a investit muncă, timp și bani.

Condițiile actuale de patrundere pe piața muncii pentru practicarea unei profesii libere sunt descurajatoare pentru tineri și le creează mari handicapuri.

Anumite reglementări legale în vigoare restricționează intrarea pe piața serviciilor oferite cetățenilor, prin limitări numerice care sunt impuse de către cei care practică deja profesiile libere.

Prin astfel de metode și practici, piața serviciilor este strangulată în mod forțat și incorect din partea celor care deja cistigă pe piață.

Accesul liber pe piața serviciilor și concurența sunt îngradite.

Toate acestea fac ca tarifele pentru serviciile oferite cetățenilor să fie inaccesibile pentru o mare parte dintre aceștia.

Sunt domenii în care lipsa de specialiști, în număr suficient, creează mari disfuncții pentru aplicarea unor legi.

Multe profesii libere practică pentru servicii preturi minime impuse de către asociațiile profesionale.

Cetățenii au șanse limitate de a găsi pe piața servicii de specialitate care în mod rapid și eficient să ajute la valorificarea unor drepturi prevăzute de lege.

Multe profesii libere practică pentru servicii preturi minime impuse de către asociațiile profesionale.

Aceste preturi minime depășesc puterea de plată a cetățenilor cu venituri mici, someri, pensionari, tineri, adică persoanele cele mai defavorizate.

În astfel de condiții accesul acestor persoane la exercitarea drepturilor legale pentru care este nevoie de servicii profesionale de specialitate rămâne mult îngradit.

Toate aceste situații generează confuzie și inechitate datorită lipsei unei abordări de reglementare principială și unitară.

Caracteristicile pe care o profesie liberală le are sunt date printre altele de:

- a- modul independent și fără imixțiuni în care ar trebui să poată fi exercitată o profesie liberală;
- b- lipsa de condiționare a practicării unei profesii libere prin obligația sau condiționarea de apartenență la o asociație sau corp profesional,
- c- accesul liber la practicarea profesiei,
- d- existența unor coduri deontologice de practicare a profesiei,
- e- control de specialitate al statului în privința exercitării legale a unei profesii libere.

În plus față de definiția europeană a termenului de “profesie liberală” preluat în articolul 2 din proiectul de lege, am propus în proiectul de lege mențiunea că instituțiile care certifică anumite calificări profesionale să fie legal înregistrate.

Această precizare este necesară datorită specificității situației de la noi în privința funcționării unor instituții de învățământ în condiții nelegale.

În legislația actuală se menționează termenul de “profesii libere” doar în acte normative cu caracter fiscal în sensul de referire la anumite categorii de contribuabili.

Sunt bine cunoscute restrictiile si conditionarile neprincipiale care functioneaza in prezent, datorita unor legi speciale.

Patrunderea pe piata pentru practicarea unor profesii liberale este mult ingreunata in special pentru tinerii specialisti.

Acestia sunt cel mai grav afectati de actuala stare de fapt.

Din acest punct de vedere proiectul de lege vine in sprijinul tinerilor, corectind anomaliiile existente.

Prezentul proiect de lege contribuie la dezvoltarea si consolidarea democratiei din Romania prin garantarea conditiilor de manifestare a clasei de mijloc.

Asociatiile reprezentative ale corpurilor profesionale ale profesiilor liberale, reclama lipsa unei legi cadru si solicita aparitia unei astfel de legi.

Prezentul proiect de lege creaza cadrul general pentru deschiderea pietei serviciilor si liberei concurente pentru practicarea profesiilor liberale.

Proiectul de lege privind profesiile liberale vine sa desfiinteze conditiile de monopol si sa creeze conditii de piata libera pentru practicarea profesiilor liberale si oferirea catre cetateni a unor servicii in regim concurential bazat pe sanse egale si fara discriminari.

Cresc astfel sansele ca serviciile oferite publicului prin practicarea profesiilor liberale sa fie de o calitate mai buna si la un pret redus fata de prezent.

De o astfel de lege se vor teme doar cei incompetenti si care doresc monopol pe piata serviciilor.

Cei care doresc piata libera, concurenta bazata pe sanse egale vor sprijini o astfel de initiativa.

Prezentul proiect de lege vine sa consfinteasca unele abordari principiale cum ar fi:

- a- reglementarea in conditiile Constitutiei a cadrului general pentru practicarea profesiilor liberale in Romania.
- b- garantarea si crearea conditiilor pentru exercitarea drepturilor constitutionale de libertate de alegere a profesiei, cel de libera asociere si cel de libera practica a profesiei.
- c- reglementarea cadrului general pentru stabilirea de catre stat a unor conditii de practicare si control al exercitarii legale a profesiilor liberale.
- d- separarea dreptului de reglementare si control al statului de dreptul asociatiilor si corpurilor profesionale private pentru propunerea de conditii si standarde profesionale de practicare a profesiilor liberale.
- e- obligativitatea Guvernului de a consulta structurile asociative profesionale inainte de a propune Parlamentului conditii, criterii si standarde pentru practicarea profesiilor liberale.
- f- realizarea unui parteneriat intre stat, reprezentat prin Guvern si societatea civila pentru reglementarea conditiilor de exercitare a dreptului de libera practica pentru profesiile liberale.
- g- acordarea unei perioade rezonabile de timp de tranzitie, de sase luni, pentru adaptarea prevederilor legale in vigoare, referitoare la unele profesii liberale, pentru a le pune in concordanta cu abordarea europeana.

h- prin simplitatea, claritatea si concizia sa, proiectul de lege reprezinta un important pas inainte pentru reforma legislativa si institutionala pentru profesiile liberale practicate in tara noastra.

i- tinind cont de realitatile societatii romanesti adoptarea proiectului legii privind profesiile liberale va plasa Romania intre tarile europene cu reglementare moderna si adecvata standardelor internationale ale domeniului

Cele prezentate mai sus **demonstreaza necesitatea, oportunitatea si justetea** promovarii legislative a unei astfel de reglementari precum cea propusa.